

BESLUT

2013-11-25

Dnr: 13/01085

SAKEN

Gothenburg Horse Show, SVT1, 2013-04-25, en ridsporttävling; fråga om otillbörligt gynnande och elektroniska företagsskyltar

BESLUT

Programmet fälls. Granskningsnämnden anser att det innebar ett otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

PROGRAMMET

Programmet var ett sammandrag från världscupfinalen i hoppning. Sändningen var en timme långt och inleddes samt avslutades med sponsringsmeddelanden. I inledningen av programmet visades vad SVT uppgett var en tävlingsvinjett med tävlingens officiella namn ”Rolex FEI, World Cup Jumping Final, Göteborg”. Vinjett täckte nästan hela bilden och halva vinjetten bestod av Rolex logotyp. Denna skylt visades snabbt vid ytterligare totalt 22 tillfällen i sändningen.

I programmet förekom det tre olika elektroniska företagsskyltar med varumärket Rolex. Skyltarna visades vid 32 tillfällen i programmet och exponerade varumärket i bild i totalt 4 minuter och 23 sekunder.

- En elektronisk skylt visade texten Rolex och varumärkeslogotypen i samband med ett tidtagarur. Denna skylt visades vid totalt åtta tillfällen i sändningen.
- En elektronisk skylt visade texten Rolex och varumärkeslogotypen vid en skylt som bland annat innehöll information om ryttarens nationalitet, placering och ekipagets resultattid. Denna skylt visades vid totalt 23 tillfällen i sändningen.

- I slutet av sändningen visades en elektronisk skylt med texten Rolex och varumärkets logotyp vid resultatlistan för hopptävlingen.

ANMÄLAN

Anmälaren anser att elektroniska skyltar som återkommande visades i bild var reklam för Rolex.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television (SVT) anser att programmet överensstämmer med bestämmelserna om elektroniska företagsskyltar och otillbörligt gynnande och anför i huvudsak följande.

Tävlingen den aktuella dagen var första delmomentet i världscupfinalen i hoppning med det officiella namnet Rolex FEI World Cup Jumping Final Göteborg. SVT var så kallad host broadcaster och producerade alltså de internationella sändningarna från Gothenburg Horse Show. Som sådan hade företaget att följa det regelverk som tillämpas inom Europeiska radio- och tv-unionen (EBU).

I idrottsvärlden är det mycket vanligt att tävlingens huvudsponsors namn också finns med i tävlingsnamnet. Rolex var huvudsponsor för den aktuella tävlingen och företags logotyp ingick också i den officiella logotypen för tävlingen. Tävlings logotyp visades i bild under tre sekunder i inledningen av programmet. Att visa den officiella tävlingslogotypen som en inledande vinjett till en sändning från en tävling är vedertaget inom EBU.

I sändningar från tävlingar med snabbrepriser markeras klippen mellan löpande tid och reprissekvenser ofta med en så kallad ”wipe”. I det aktuella programmet var det tävlingsvinjetten som helt kort svepte över bildskärmen i övergångarna till snabbrepriser av de olika hoppen. På grund av ridsportens speciella karaktär blev det många snabbrepriser och därmed många korta exponeringar av tävlingsvinjetten där Rolex logotyp ingick, något som producenten för sändningarna själv reagerade på. I efterhand betraktade SVT exponeringen, som dock var mycket kortvarig, som ett misstag. Under den sista tävlingsdagen av världscupfinalen togs därför dessa ”wipes” bort. Rolex tillhandahöll också den nödvändiga utrustning och de tjänster som behövdes för att producera information om resultatet i tävlingarna. Rolex hade, enligt ett avtal med tävlingsarrangören, den så kallade dataidentifikationsrätten. I förhandlingarna om sändningsrätten till tävlingen fanns ingen möjlighet att undvika dessa företagsskyltar. SVT fick ingen ersättning för visningen. Logotypen visades i samband med resultatredovisningen och tog då bara upp en liten del av bilden.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

Elektroniska företagsskyltar

Elektroniska företagsskyltar får endast förekomma i sport- och tävlingsprogram i tv-sändningar och beställ-tv. Skyltarna får visa namnet på eller logotypen för det eller de företag som tillhandahållit utrustning eller tjänster som varit nödvändiga för att producera information om resultat, matchställning eller dylikt.

Företagsnamnet eller logotypen ska visas i samband med tillhandahållandet av informationen och i rimlig omfattning. Företagsnamnet eller logotypen får inte förenas med ljud och bara ta upp en liten del av bilden. Programföretaget eller leverantören av beställ-tv får inte ha fått någon ersättning för visningen (8 kap. 12 § radio- och tv-lagen).

Det måste vara det eller de företag vars namn visas i bild som också har tillhandahållit den utrustning eller de tjänster som används vid till exempel tidtagning eller resultatsammanställning. Att infoga ett namn på ett annat företag som kanske visserligen sponsrat tävlingen som sådan men utan att tillhandahålla sådan teknisk utrustning eller tjänst som avses är således inte tillåtet (prop. 2009/10:115 s 298).

Vid bedömningen av vilken omfattning som är rimlig vad gäller exponeringen av företagsskyltarna anger förarbetena att om EBU har medverkat vid besluten om placering och omfattning av företagsskyltar i en viss sändning bör vad som har överenskommit normalt kunna accepteras. I andra fall kan de rekommendationer som EBU utfärdar tjäna till ledning för bedömningen av vad som är rimligt (prop. 2009/10:115 s. 298).

Otillbörligt gynnande

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (5 kap. 5 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande av ett kommersiellt intresse är otillbörligt om det inte kan motiveras av något informations- eller underhållningsintresse.

Angift

Vid överträdelser av bestämmelser om annonser, sponsring, produktplacering och otillbörligt gynnande av kommersiella intressen kan granskningsnämnden ansöka hos förvaltningsrätten om att programföretaget ska betala en särskild avgift (17 kap. 5 § och 19 kap. 4 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Elektroniska företagsskyltar

Granskningsnämnden anser att de elektroniska skyltarna med Rolex logotyp som visades i samband med tidtagning, ryttarens placering och resultattid samt resultatlistor var sådana elektroniska företagsskyltar som avses i 8 kap. 12 § eftersom företaget tillhandahållit de statistikuppgifter som redovisades i sändningarna. Även övriga kriterier i 8 kap. 12 § bedömer nämnden vara uppfyllda, genom att företagsnamnet eller logotypen visades i samband med leveransen av den information som företaget tillhandahållit, att visningen inte förenats med ljud och bara tog upp en liten del av bilden. Vad gäller frågan om skyltarna visats i rimlig omfattning konstaterar nämnden att SVT anfört att bolaget haft att följa det regelverk som tillämpas inom ramen för EBU. Av förarbetena framgår att omfattningen som överenskommits genom EBU:s medverkan normalt bör kunna accepteras. Granskningsnämnden bedömer att skyltarna visats i rimlig omfattning. Programföretaget har inte heller fått någon ersättning för visningen. Visningen av de aktuella skyltarna strider därför inte mot bestämmelsen i 8 kap. 12 § radio och tv-lagen.

Otillbörligt gynnande

Vid 23 tillfällen visades snabbt en tävlingsvinjett som täckte nästan hela bilden och innehöll Rolex logotyp och det officiella namnet på tävlingen. Av bestämmelsen om otillbörligt gynnande följer att förekomsten av ett varumärke eller företagsnamn kan tillåtas om det finns ett informations- eller underhållningsintresse. Granskningsnämnden anser exponeringen av vinjetten med Rolex logotyp innebar ett gynnande som inte kan motiveras av ett tillräckligt informations- eller underhållningsintresse. Sändningen strider därför mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande i 5 kap. 5 § radio- och tv-lagen. Nämnden noterar att det av yttrandet framgår att SVT kunde ta bort vinjetten i senare sändningar.

SÄRSKILD AVGIFT

Nämnden anser att det denna gång inte finns skäl att ansöka hos förvaltningsrätten om att SVT ska påföras en avgift för överträdelsen av bestämmelsen i 5 kap. 5 § radio- och tv-lagen.

Detta beslut har fattats av Martin Holmgren, K-G Bergström, Maria Edström, Leif Hedman, Jan Holmberg, Kristina Ståhl och Pia Kronqvist efter föredragning av Johannes Wik.

På granskningsnämndens vägnar

Martin Holmgren

Johannes Wik

Detta är en elektronisk kopia av beslutet. Namnunderskrifter finns på originalhandlingen som förvaras hos myndigheten.